EUROOPA PARLAMENT

2004 *2009*

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

ESIALGNE
2006/2056(INI)

29.3.2006

RAPORTI PROJEKT

Strateegiad ja vahendid kolmandate riikide kodanike integreerimiseks Euroopa Liidus
(2006/2056(INI))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Stavros Lambrinidis

PR_INI

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK 3

SELETUSKIRI 7

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

strateegiate ja vahendite kohta kolmandate riikide kodanike integreerimiseks Euroopa Liidus
(2006/2056(INI))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni teatist teemal "Ühine integratsioonikava. Raamistik kolmandate riikide kodanike integreerimiseks Euroopa Liidus" (KOM(2005)0389);

– võttes arvesse asutamislepingu artiklit 13;

– võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, millega antakse ühendusele volitused ja kohustused sisserände ja varjupaiga valdkonnas, ja selle artikli 63 punkti 3 alapunkti a;

– võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 15.–16. oktoobri 1999. aasta Tampere istungi, 14.–15. detsembri 2001. aasta Laekeni istungi, 21.–22. juuni 2002. aasta Sevilla istungi ja 19.–20. juuni 2003. aasta Thessaloniki istungi eesistuja lõppjäreldusi;

– võttes arvesse Haagi programmi, mille Euroopa Ülemkogu võttis vastu 4. novembril 2004 ja milles kehtestati ajavahemikul 2005–2010 vabaduse, turvalisuse ja õigluse valdkonnas rakendatavad eesmärgid;

– võttes arvesse Groningenis 9. novembril 2004. aastal toimunud ministrite mitteametlikku konverentsi, kus esimest korda kohtusid integratsioonipoliitika eest vastutavad ministrid;

– võttes arvesse 19. novembril 2004. aastal Euroopa Liidu Nõukogu poolt vastu võetud integratsiooni ühiseid põhimõtted;[1]

– võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artikleid 18, 20, 21 ja 22;

– võttes arvesse kodukorra artiklit 45;

– võtte arvesse kodanikuvabaduste ja justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning väliskomisjoni, arengukomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi (A6-0000/2006),

A. arvestades, et välisriigis sündinud kodanike arv on Euroopa Liidus hinnanguliselt 40 miljonit ning nende järeltulijate arv on sellest miljoneid suurem; selline järjest suurenev elanikkond on erakordselt mitmekesine, kuid samas seisavad nad silmitsi sarnaste probleemidega: nende tööturul osalemise määr on tunduvalt alla keskmise ning nende edukus koolis on märgatavalt tagasihoidlikum; nad puutuvad avaliku ja erasektori asutustega suhtlemisel kokku diskrimineerimisega, nad on poliitiliselt alaesindatud kõikidel valitsustasanditel, sealhulgas liikmesriikide poliitilistes parteides ja Euroopa institutsioonides;

[1] 19. novembri 2004. aasta dokument 14615/04.

B. arvestades, et seda 40 miljonit välismaal sündinud kodanikku on võimalik käsitada ELi 26. liikmesriigina (ja suuruselt 5. liikmesriigina) ning ELi mure ja jõupingutused selle elanikkonna integreerimisel peaksid olema samaväärsed ELi kohustusega integreerida läbirääkijariigid; samas on Euroopa Liit panustanud väga vähe vahendeid selle integratsiooniprobleemi ületamisele, mille lahendamise ebaõnnestumine võib tuua Euroopa Liidule sotsiaalset, majanduslikku ja poliitilist kahju;

C. arvestades, et Euroopa Liidu integratsioonipanust on pikka aega piiranud laialt levinud mõte, et integratsioon on kohalik; tegelikult on integratsioon oma mõjult globaalne, eriti siis, kui integratsioon ei toimi;

D. arvestades, et integreerimise edukus tugevdab Euroopa Liidu majandust globaalsest konkurentsist hoolimata; selle edukus muudab liidu ahvatlevaks sihtkohaks ELi jaoks vajalikele töötajatele ja ettevõtjatele, samuti teadlastele ja tudengitele, kes on aluskaljuks liidu innovatsioonilisele suutlikkusele; ELi linnad on turvalisemad ja kogukonnad tugevamad; ksenofoobia tendentsid kahanevad ning põhiõiguste austamine muutub tugevamaks; Euroopa positsioon maailmas paraneb;

E. arvestades, et kohaliku, piirkondliku ja riikliku tasandi ametiasutustel peaksid olema võimalused ja rahalised vahendid selleks, et määrata kindlaks ja viia ellu täpsed integratsioonimeetmed, kuid liikmesriigid ja liit tervikuna peaksid innukalt välja töötama integratsioonistrateegiaid ja kontrollima nende integratsioonimeetmete tõhusust ja tulemusi, tagades seeläbi selliste integratsioonistrateegiate rakendamise, mille tulemused edendavad liidu ühiseid huve;

F. arvestades, et integratsioon on kahepoolne protsess, mis eeldab ELi kodanike valmisolekut aktsepteerida ja integreerida sisserändajaid ja mis hõlmab meetmeid nii selleks, et mõjutada sisserändajate ja neid vastuvõtvate ühiskondade käitumist kõikidel asjassepuutuvatel tasanditel, kui ka selleks, et mobiliseerida poliitikavaldkondade rakendamiseks mõlema poole ressursid;

G. arvestades, et ELi meetmeid selles valdkonnas suunavad prioriteedid peaksid hõlmama järgmisi aspekte:

- sisserändajate rakendusväljavaadete parandamine ning tööhõiveliste erinevuste vähendamine võrreldes kohalike elanikega;

- sisserändajate ja nende järeltulijate haridus- ja keelealaste võimaluste suurendamine, mille lõpptulemuseks oleks saavutustega seotud lõhe kaotamine võrreldes kohalike elanikega;

- sisserändajate poliit- ja tsiviilhariduse taseme tõstmine, nende osalemise ja esindatuse suurendamine kõikides asjassepuutuvates valitsustasanditel, kodanikuühiskonnas ja poliitiliste otsuste tegemisel;

- sisserändajate vastu suunatud rassismi, ksenofoobia ja diskrimineerimisega võitlemine, eeskätt tööl, koolis, majutuse ja avalike teenustega seotud küsimustes, massimeedias ja poliitikas, ning üksteise sarnasuste ja erinevuste vastastikuse austamise ja mõistmise suurendamine;

H. arvestades, et integratsioonipoliitika edukuse ja Euroopa tasandil seadusliku sisserändepoliitika loomise vahel on selge seos,

1. nõuab tungivalt, et komisjon tagaks kõigi olemasolevate integratsiooniga seotud direktiivide tõhusa rakendamise;

2. tervitab komisjoni ettepanekut luua ajavahemikuks 2007–2013 Euroopa Integratsioonifond kolmandate riikide kodanikele ning arvab, et kord aastas tuleks ressursside eraldamiseks määrata kindlaks prioriteetsed meetmed, keskendudes igal aastal mingile konkreetsele problemaatilisele valdkonnale, näiteks tööhõive, keele, majutuse, naiste ning poliitikas ja kodanikuühiskonnas osalemisega seotud probleemidele;

3. tunneb heameelt komisjoni ettepaneku üle edendada iga-aastast integratsioonifoorumit;

4. kutsub komisjoni üles selgitama, suurendama ja kooskõlastama integratsiooniga seotud kohustusi peadirektoraatide lõikes, sealhulgas taaselustama peadirektoraatidevahelise integratsioonitöörühma ja seda toetama ning määratlema erinevate peadirektoraatide täpsed integratsioonialased kohustused; nõuab samuti meetmete võtmist selleks, et muuta uus integratsioonifond ja Euroopa Sotsiaalfond vastastikku täiendavaks;

5. palub komisjonil luua alaline kontaktrühm usuorganisatsioonide juhtidest, ekspertidest, siserändajatest ja teistest, kes nõustaksid komisjoni kõikides integratsiooniga seotud poliitikavaldkondades;

6. kutsub komisjoni üles looma erinevate liikmesriikide integratsiooniprogrammide hindamiseks ranged seiremehhanismid, kasutades selleks muuhulgas sõltumatuid eksperte, ning võtma kasutusele kord aastas koostatava täpse ja praktilise rände- ja integratsiooniaruande;

7. palub komisjonil mitmekordistada uurimis- ja analüüsialgatusi, mille eesmärk on mõista, mis on integratsiooni osas efektiivne, ning ambitsioonikalt laiendama efektiivseid meetmeid parimate tavade levitamiseks koostöös liikmesriikide ja kohalike ametiasutustega, mitte üksnes välja pakutud koduleheküle, vaid ka teiste võimalikult paljude mõistlike vahendite kaudu;

8. rõhutab seda, kui oluline on, et Euroopa institutsioonide personali ja liikmesriikide riiklike haldusorganite ülesehitus peegeldaks Euroopa Liidu elanikkonna ülesehitust;

9. nõuab tungivalt, et nõukogu kasutaks vastavalt asutamislepingu artikli 67 lõike 2 teisele taandele nn *passerelle* sätet, et anda Euroopa Parlamendile kaasotsustamisvolitus integratsiooni ja seadusliku rände küsimustes ning kvalifitseeritud häälteenamus hääletamisel nõukogus;

10. nõuab tungivalt, et nõukogu muudaks alaliseks integratsiooniküsimustega tegelevate ministrite aastakoosoleku, mis määrati pidulikult ametisse 2004. aasta novembris Groningenis Hollandi ELi eesistujariigiks olemise ajal;

11. nõuab tungivalt, et nõukogu kaaluks komisjoni ettepanekut kohaldada integratsioonipoliitika suhtes avatud kooskõlastusmeetodit; seoses sellega nõuab Euroopa

Parlamendi kaasamist kogu menetlusse;

12. nõuab tungivalt, et nõukogu kehtestaks üldise ja tulevikku suunatud raamdirektiivi seadusliku rände kohta;

13. ergutab liikmesriike määrama ühele valitsusministrile kohustuse valvata sisserändajate integratsioonipoliitika järele, tagama poliitikavaldkondade süvalaiendamise kõikide valitsustasandite ametiasutustes ja kaaluma integratsiooni ülemkomissari või integratsiooni ombudsmani ametissemääramist igas riigis selleks, et koordineerida poliitika rakendamist, levitada teavet sisserändajatele, vaadata läbi nende kaebusi ja võtta probleemide lahendamiseks meetmeid;

14. kutsub kõiki liikmesriike kontrollima kõikide tasandite valitsusasutusi, mis omavad (või peaksid omama) sisserändajate integratsiooniga seotud kohustusi,

15. kutsub liikmesriike üles ergutama sisserändajate osalemist poliitikas ning mõistma hukka nende poliitilise ja sotsiaalse isoleerimise, uurides selleks muuhulgas võimalusi anda pikka aega riigis elanud sisserändajatele õigus hääletada kohalikel ja munitsipaalorganite valimistel;

16. kutsub liikmesriike üles looma läbipaistva, inimliku, kiire ja mõistliku menetluse pikaajalise elaniku staatuse andmiseks ning selleks, et naturaliseerida pikaajalistest elanikest sisserändajad ja nende lapsed, eriti juhul, kui viimased on sündinud liikmesriigi territooriumil;

17. julgustab poliitilisi parteisid, ametiühinguid ja kodanikuühiskonda tervikuna kaasama sisserändajaid täieõiguslike liikmetena kõikidesse oma asjakohaste struktuuride tasanditesse;

18. ergutab liikmesriike tugevdama diskrimineerimise ja rassismi vastaseid õigusakte ja jõustama olemasolevaid direktiive, samuti kaaluma sisserändajate jaoks sellistes valdkondades nagu haridus ja tööhõive võrdõiguslikkust tagavaid õigusakte;

19. rõhutab Euroopa kodakondsuse jaoks üldise raamistiku väljatöötamise olulisust koostöös Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoniga;

20. rõhutab, et oluline on sisse seada iga-aastased integratsiooniteemalised arutelud, millel osaleksid Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide esindajad;

21. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule ja liikmesriikidele.

SELETUSKIRI

I. Sissejuhatus

Kas Euroopa Liit peaks võtma vastu rohkem sisserändajaid – ja kui jah, siis kui palju? Need küsimused on paljudes liikmesriikides õigustatult pideva avaliku arutelu keskmes. Kõige värskemad uuringud näitavad, et jätkuv sisseränne toob juhul, kui seda targalt juhtida, kaasa märkimisväärse majandusliku ja sotsiaalse kasu. Samas on paljude jaoks sisseränne järjest enam ka ärevuse ja turvatunde puudumise allikaks.

Seevastu küsimusele, kas peaksime integreerima juba meie seas elavad ja töötavad sisserändajad, kes ei põhjusta mingit kahju ja muudavad meie elu paremaks, on vastus endastmõistetav. Need sisserändajad peavad saama Euroopa ühiskonna täieõiguslikeks liikmeteks ja lõppkokkuvõttes ka liidu kodanikeks. Kõik sellest madalamad eesmärgid viitaksid sellele, et liit kiidab heaks kahetasandilise ühiskonna ja see oleks vastuolus meie põhiväärtustega.

Käesoleva raporti ajendiks on veendumus, et integratsioon on samavõrd oluline teema kui Euroopa Liidu edukas laienemine või globaalne liikumine naiste õiguste kaitseks. Sellele vaatamata on liidupoolne panustamine olnud suuremalt jaolt ükskõikne. Selle asemel, et liita sisserändajad tõhusalt koolidesse, töökohtadesse ja poliitilistesse süsteemidesse, on Euroopa ühiskonnad paljuski libisemas nn lagunemise seisundisse.

Samas on Euroopa Liit panustanud väga vähe vahendeid selle integratsiooniprobleemi ületamisele, mille lahendamise ebaõnnestumine võib tuua Euroopa Liidule sotsiaalset, majanduslikku ja poliitilist kahju.

Olgugi, et Euroopa Ülemkogu lubas 1999. aastal Tamperes pühenduda sisserändajate integreerimisele ja kinnitas seda lubadust ka 2003. aastal Thessalonikis, ei ole reaalsus suutnud ootustega sammu pidada.

Kui integreerimise ebaõnnestumine on loendamatute probleemide allikaks, tugevdab integratsiooni edu Euroopa Liitu väga olulistel viisidel: meie ühised saavutused integratsiooni vallas tugevdavad liidu majandust globaalse konkurentsiga toimetulemisel; see tõmbab ligi meie majanduste jaoks vajalikke töötajaid ja ettevõtjaid, samuti teadlasi ja tudengeid, kes on aluskaljuks liidu innovatsioonilisele suutlikkusele; meie linnad on turvalisemad ja kogukonnad tugevamad. Integreerimisest saadav kasu küündib isegi kaugemale kui sisemajanduse kogutoodangu kasv, tugevamad pensionisüsteemid ja vähenenud rahulolematus. Euroopa sisserändajad võivad olla liidule sillaks globaliseerunud maailma – suurendades meie kaubandusväljavaateid, tihendades sotsiaalseid võrgustikke ning tugevdades liidu positsiooni globaalse liidrina, kes suudab ületada kultuurilisi ja religioosseid lõhesid.

Sisserändajate integreerimise probleemiga oleme juba kord varem toime tulnud. Tegelikkuses on Euroopa Liit ise väidetavalt kõige edukamaks sisserändajate integreerimise katsetuseks, mida ajalugu tunneb. Veerand sajandit tagasi olid enamik sisserändajaid, kes tollases Euroopa Ühenduses elasid, pärit Lõuna-Euroopast. Täna on Lõuna-Euroopa hästi edukas Euroopa Liidu osa ning selle elanikke ei käsitata enam kui sisserändajaid – olgugi, et tollal pidasid

paljud neid võõrasteks ja nn mitteintegreeritavateks. Nende ühinemine liiduga tugevdas Euroopa Liitu tervikuna. Samamoodi on Euroopa Liidu täieõiguslikeks liikmeteks saanud idaeurooplased.

Kuid viimasel viiekümnel aastal oli sisserändajatel tänapäeva sisserändajatega võrreldes üks eelis. Nimelt olid nad enamasti pärit riikidest, millel oli selge Euroopa Liidu liikmelisuse väljavaade.

Seetõttu on võib-olla kasulik käsitada neid rohkem kui 40 miljonit välismaal sündinud kodanikku Euroopa Liidu 26. liikmesriigina (ja suuruselt viienda liikmesriigina). Võiksime seega küsida: kuidas on meie panus selle elanikkonna integreerimisse võrreldav meie panusega, mille anname läbirääkijariikide integreerimisse? Edukaks integreerimiseks on vaja tõsist lubadust panustada inim- ja finantsressursse. Samuti peame otsima liidusiseselt ja maailmast tervikuna näiteid meetmetest, mis võivad dramaatiliselt suurendada meie edukust sisserändajate integreerimisel. Ning me peame mitmekordistama selliste ideede eduka levitamise vahendeid.

Võib-olla aga on kõige olulisem sisserändajate integreerimisega seotud küsimus see, millest kõige vähem räägitakse: nimelt – millisesse ühiskonda tahame me inimesi integreerida? Kõige olulisem Euroopa sisserändajate integreerimise põhjus seisneb selles, et kui me ei suuda neid integreerida, reedame ideaalid ja põhimõtted, millele Euroopa Liit on rajatud. Liiga sageli iseloomustab meie suhtumine sisserändajatesse meid kui suletud mõtteviisiga, endassetõmbunud, eelarvamuste mõju all olevaid ja tagurlikke inimesi. Ka meie ühiskonnad võtavad need tunnusjooned omaks.

Integreerimine ei ole võimalik ilma nendeta, kes integreerivad, ja nendeta, keda integreeritakse. See tähendab seda, et sisserändajate integreerimine eeldab meie valmisolekut sisserändajaid aktsepteerida ja integreerida. Seega peavad meie poliitikavaldkonnad sisseseadmisprotsessi juhtima, mõjutades selleks nii sisserändajate kui ka neid vastuvõtvate ühiskondade käitumist ja koondades kõikide osapoolte ressursse selleks, et poliitikavaldkondi tõhusalt rakendada.

II.Euroopa Liidu integratsioonis osalemise põhjused

Miks peaks Euroopa Liit olema kaasatud sisserändajate integreerimisse? Sellepärast, et ühe liikmesriigi suutmatusel edukalt integratsioonipoliitikat rakendada võib olla kahjulik mõju Euroopa Liidule tervikuna.

- Sisserändajate vaeghõive nõrgendab mitte ainult üksikute riikide majandust, vaid ka Euroopa Liidu majandust tervikuna.
- Meie majanduste jaoks vajalikud kõrge ja madala kvalifikatsiooniga töötajad võivad juhul, kui nad märkavad, et Euroopa on külalislahkusetu, olla sunnitud pöörduma varimajanduse poole või Euroopa majanduslike konkurentide rüppe.
- Efektiivse integratsioonipoliitika puudumine võib tuua kaasa negatiivse ettekujutuse ja negatiivsed stereotüübid sisserändajate suhtes ning seega kaitsepositsioonil oleva sisserändepoliitika.

- Kodanike seas valitsev hirm võib õõnestada austust inimväärikuse, vabaduse, demokraatia, võrdsuse, õigusriigi põhimõtete ja inimõiguste austamise vastu, sealhulgas inimeste õiguse vastu kuuluda vähemustesse.
- Oma ekstreemsemates esinemisvormides võib võõrandumine põhjustada äärmuslust, mis võib ohustada Euroopa Liidu kollektiivset turvatunnet.
- Negatiivsed stereotüübid mitteintegreeritud sisserändajate kohta võivad kahjustada liidu edukat laienemist.

Hoolimata eespool nimetatust on liit siiski pikka aega olnud halvatud laialt levinud mõttest, et „integratsioon on lokaalne". Integratsioonialgatused käivitatakse tõepoolest lokaalselt. Naabruskonna koolid, ametiühingud, ettevõtted, pühakojad ja muud institutsioonid teevad ära raske töö, milleks on tuua kokku uustulnukad ja kohalikud elanikud selliselt, et tulemuseks oleks kogukonna loomine ja elukvaliteedi tõus. Kuid integratsioon on globaalne oma tagajärgede poolest, eeskätt siis, kui integratsiooni ei toimu.

Seega, sellal kui kohaliku, piirkondliku ja riikliku tasandi ametiasutused peaksid määrama kindlaks konkreetsed rakendatavad integratsioonimeetmed, peavad liikmesriigid jätkama tõhusate integratsioonistrateegiate rakendamist, mille tulemused edendavad ühenduse ühiseid huve. Just nende tulemuste kontrollimine on aspekt, milles Euroopa Liidu institutsioonid saavad muutuda ja peavad muutuma palju aktiivsemaks, ja eelkõige, palju tõhusamaks.

III. Minevikus võetud meetmed ja tulevikus võetavad meetmed – raportööri soovitused

Eelmised Euroopa Liidu eesistujamaad ja komisjon on teinud palju tänuväärset tööd integratsioonipoliitika edasiviimisel. Siiski on Euroopa Liidu kui terviku jõupingutused olnud eriti ebapiisavad rakendamise tasandil – isegi sellel väga piiratud alal, millel komisjonil on volitused tegutseda. Seda iseloomustavad kaks näidet. Euroopa sisserände vaatluskeskus, mille loomine kuulutati välja fanfaaride saatel 2003. aastal, jäi loomata. Avaväljaanne *iga-aastasest* rände ja integratsiooniaruandest, mille väljaandmise kord aastas tegi Euroopa Ülemkogu ülesandeks komisjonile, anti õigeaegselt välja 2004. aasta juunis[1], kuid 2006. aprilli seisuga on teine väljaanne veel ilmumata.

2006. aastal ja edaspidigi on komisjonil ja teistel Euroopa institutsioonidel mitmeid erakordseid võimalusi sisserändajate integreerimise mõjutamiseks. Need võimalused tuleb ära kasutada ja seda parimal võimalikul viisil.

Kuid enne selliste uute meetmete rakendama asumist, mis kurnavad liidu tähelepanu ja ressursse, on siiski väga oluline tagada sisserändajate integratsiooni mõjutavate olemasolevate direktiivide tõhus rakendamine. Komisjonil lasub kohustus kontrollida palju rangemalt nii integratsiooniga seotud direktiivide ülevõtmist kui ka seda, kui tõhusad on haldustavad, millega rakendatakse asjaomaseid õigusakte sisserändajate igapäevaelus.

Uute algatuste seas on võib-olla kõige märkimisväärsem taasloodud kolmandate riikide kodanike integreerimise Euroopa fond. Käesolevas raportis soovitatakse, et komisjon peaks järgima uuest Euroopa Liidu integratsioonifondist vahendite eraldamisel kuut põhimõtet:

[1] KOM(2004)0508.

a. Eraldiste tegemise aluseks peaks olema üks iga-aastane aktuaalne teema; iga-aastased sihtmärgiks seatavad investeerimisvaldkonnad peaksid hõlmama kohalike elanike ja sisserändajate tööhõive erinevuste vähendamist, sisserändajate haridusalaste saavutuste parandamist, naiste haridus- ja tööhõivealaste väljavaadete edendamist, keele- ja tutvustusprogramme ning sisserändajate poliitikas osalemise suurendamist.
b. Fond peaks eelistama algatusi, millel on suurimad väljavaated leida laialdast rakendamist kogu Euroopa Liidus.
c. Komisjon peaks suunama mõistliku ja kindlaksmääratud protsendi fondi ressurssidest igal aastal sellele, et tellida komisjoni poolt rahastatavate programmide tõhususe kohta sõltumatute ekspertide hinnanguid;
d. Pärast seda, kui eksperdid on kindlaks teinud perspektiivikad programmid, tuleks kohe eelistada nende programmide levitamist ja kohandamist, et kasutada neid teistes liikmesriikides linnade ja kohalike asutuste kaudu.
e. Toetada tuleks liikmesriikide algatusi kooskõlastada oma integratsioonialaseid jõupingutusi ja vahetada parimaid tavasid.
f. Esmasteks rahastamise sihtmärkideks peaksid olema uute sisserändajatega tegelevad programmid; kuid siiski tuleks rahastada ka neid programme, mille sihtrühmaks on teise ja kolmanda põlvkonna sisserändajate järeltulijad.

Olulise tähtsusega on ka komisjoni värskelt avaldatud dokumendis "Seadusliku rände poliitikakava" esitatud kavatsus koostada seadusliku rände üldine raamdirektiiv, samuti direktiivid, mis suurendavad liidu võimet meelitada ligi kõrge kvalifikatsiooniga sisserändajaid, hooajatöötajaid ja praktikante. See kava on suur samm edasi äratundmise jaoks, et sisseränne ja integratsioon käivad käsikäes ja et üks ei saa olla edukas ilma teiseta. Seda kava on vaja palju rohkem täpsustada ning selles tuleb arvesse võtta, et erinevate sisserändajate rühmade integreerimisvajadused on väga erinevad.

Samas on komisjon viidanud ka kavatsusele luua integratsioonialaste heade tavade levitamiseks prototüüpne kodulehekülg. Kuigi selline kodulehekülg on oluline, peavad komisjoni jõupingutused parimate tavade kindlakstegemisel, analüüsimisel ja edendamisel püüdlema kaugemale – ja püüdlema kaugemale kohe praegu ja kõikides kriitilises seisus olevates valdkondades (nagu näiteks keelekoolitus, majutus, haridus, meedia, kultuuridevaheline dialoog jne).

Samuti on oluline korraldada ümber see, kuidas komisjon ja liikmesriikide ametiasutused juhivad sisserändajate integratsiooni. Seetõttu kutsutakse raportis komisjoni üles selgitama, laiendama ja kooskõlastama integratsiooniga seotud kohustusi kõikide peadirektoraatide lõikes, sealhulgas taaselustama peadirektoraatidevahelise integratsioonitöörühma ning määratlema erinevate peadirektoraatide täpsed integratsioonialased kohustused. Samuti nõutakse raportis meetmete võtmist selleks, et muuta uus integratsioonifond ja Euroopa Sotsiaalfond vastastikku täiendavaks.

Liikmesriikide tasandil ergutatakse raportis liikmesriike määrama ühele valitsuse ministrile kohustus valvata sisserändajate integratsioonipoliitika järele, tagama poliitikate süvalaiendamine kõikide valitsustasandite ametiasutustes ja kõikide huvirühmade lõikes. Samuti nõutakse raportis tungivalt, et nad kaaluksid integratsiooni ülemkomissari või integratsiooni ombudsmani ametissemääramist selleks, et koordineerida poliitika rakendamist, levitada teavet ja võtta sisserändajate kaebuste lahendamiseks meetmeid.

Mitte ühtegi tõsiseltvõetavat integratsioonipoliitikat ei ole võimalik välja töötada ilma sisserändajate endi aktiivse osaluseta. Sel eesmärgil nõutakse raportis tungivalt, et komisjon looks alalise kontaktrühma usuorganisatsioonide juhtidest, ekspertidest ja eelkõige siserändajatest endist, mis nõustaks komisjoni kõikides integratsiooniga seotud poliitikavaldkondades.

Viimase, kuid kindlasti mitte ebaolulise aspektina tuleks mainida, et on selge, et integreerimise põhivahendiks on selge liikumine kodakondsuse saamise poole. Kuigi kodakondsusega seotud õigused kuuluvad liikmesriikide suveräänsesse pädevusse, tuleb edasi arendada komisjoni eestkoste all olevat nn kodaniku kodanikuõiguste kontseptsiooni, mis on suur õiguste ja kohustuste kogum, mis võiks olla kodakondsuse saamise eelkäijaks. Raportis kutsutakse liikmesriike üles ergutama sisserändajate osalemist poliitikas ning mõistma hukka nende poliitilise ja sotsiaalse isoleerimise, uurides selleks muuhulgas võimalusi anda pikka aega riigis elanud sisserändajatele õigus hääletada kohalikel ja munitsipaalorganite valimistel; looma läbipaistva, inimliku, kiire ja mõistliku menetluse pikaajalise elaniku staatuse andmiseks ning selleks, et naturaliseerida pikaajalistest elanikest sisserändajad ja nende lapsed; ja julgustama poliitilisi parteisid, ametiühinguid ja kodanikuühiskonda tervikuna riigi tasandil kaasama sisserändajaid täieõiguslike liikmetena oma vastavate struktuuride kõikidel tasanditel.